

I. Wprowadzenie.

Fundusz Małych Projektów Euroregionalnych utworzony został w ramach polsko-niemieckiego Programu Współpracy Przygranicznej Phare Polska – Niemcy 1995.

Fundusz ten służy realizacji tzw. projektów miękkich czyli wydarzeń natury społecznej, przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, sportowym, naukowym, inicjatyw promujących działania UE oraz wszelkich działań typu „ludzie dla ludzi” organizowanych na terenie pogranicza polsko – niemieckiego, a mających na celu zbliżenie do siebie społeczności lokalnych z terenu Polski i Niemiec.

W ramach FMP organizowane i wspierane są przedsięwzięcia z zakresu m.in.

- *wymiany kulturalnej* – spotkania i wymiana młodzieży, działalność artystyczna i sportowa, imprezy ludowe;
- *demokracji lokalnej* – szkolenia, dostarczanie informacji, wizyty na zasadzie wymiany oraz opracowywanie projektów;
- *zasobów ludzkich* – oficjalne szkolenia, krótkie kursy i imprezy, a także wykorzystywanie materiałów do kształcenia korespondencyjnego, naukę języków, w tym kurs języka stosowanego, ułatwiające transgraniczny rozwój i współpracę;
- *transgraniczne studia i koncepcje rozwojowe* – projekty prowadzące do stworzenia podstaw planowania w regionie przygranicznym;
- *rozwoju gosp. i turystyki* – plany rozwoju drobnej przedsiębiorczości, targi i akcje promocyjne, marketing i promocja, oznakowywanie i rozwijanie szlaków i atrakcji turystycznych ;
- *ochrona środowiska* – opracowywanie projektów studiów, ocena problemów, szkolenia ekologiczne, działania podnoszące świadomość społeczeństwa o istnieniu problemów związanych ze środowiskiem ;

Była to 6 edycja Programu Phare CBC zarządzana przez Euroregion „Pro Europa Viadrina”. Przy zarządzaniu projektami w Euroregionie zatrudnionych jest 5 osób. Program był realizowany w ramach dwóch edycji. Do dyspozycji Euroregionu w ramach FMP Phare CBC 2000 była kwota 500 000 EUR.

II. Podstawa prawna FMP

Umowa zlecająca realizację zadania państwowego – realizację Funduszu Małych Projektów w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Polska – Niemcy Phare 2000, została podpisana 18 września 2001 roku .

Zakres zadań Euroregionu w ramach ww. edycji był następujący:

- zarządzanie Funduszem w ramach uprawnień przekazanych przez Władzę Wdrażającą,
- ustalanie członków Komisji Oceniającej,
- ogłaszanie procedury zapraszania do składania wniosków,
- pełnienie funkcji informacyjnej,
- gromadzenie wniosków dot. projektów,
- zawieranie umów na wykonanie zatwierdzonych projektów z beneficjentami,
- nadzorowanie i monitorowanie realizacji projektów,
- przyjmowanie i rozliczanie środków finansowych otrzymanych od Władzy Wdrażającej,

- przestrzeganie terminowości wykonania projektów,
- gromadzenie raportów od beneficjentów,
- sporządzanie raportów podsumowujących wykorzystanie poszczególnych transz, na potrzeby Władzy Wdrażającej.

III. Opis wyboru projektów

Ogłoszenia o naborze projektów ukazały się odpowiednio 20.03.2002 r. i 12.09.2002 r. Na przełomie lutego i marca 2002 przeprowadzono cykl szkoleń dla beneficjentów. Celem warsztatów było zapoznanie uczestników z kompletem dokumentów, które obowiązywały

w Euroregionie, a były konieczne do sporządzenia wniosku.

Na szkoleniach omawiane były wytyczne Funduszu Małych Projektów Phare CBC 2000, procedura selekcji, przedstawiano zasady i etapy prawidłowego wypełniania wniosków. Z oferty szkoleń w ramach dwóch edycji skorzystało łącznie 348 osób.

Na szkolenia wysłano w sumie 353 pisemne zaproszenia bezpośrednio do beneficjentów z terenu Euroregionu jak i urzędów miast i gmin członkowskich z prośbą o poinformowanie podległych im jednostek o możliwości ubiegania się ośrodki Phare i możliwość udziału w szkoleniach. Łącznie przeprowadzono 11 szkoleń:

- 19.02.2002 r. – w Dreżdenku (dla powiatu strzelecko – drezdeneckiego)
- 21.02.2002 r. – w Międzyrzeczu (dla powiatu międzyrzeckiego)
- 25.02.2002 r. – w Słubicach (dla powiatu słubickiego)
- 27.02.2002 r. – w Lubniewicach (dla powiatu sulęcińskiego)
- 01.03.2002 r. – w Gorzowie (dla powiatu gorzowskiego - grodzkiego)
- 05.03.2002 r. – w Kostrzynie (dla powiatu gorzowskiego – ziemskiego)
- 12.04.2002 r. – w Dębnie (dla miasta Dębna)
- 17.09.2002 r. – w Gorzowie (dla powiatu strzelecko – drezdeneckiego, powiatu międzyrzeckiego, i powiatu gorzowskiego)
- 19.09.2002 r. – w Gorzowie (dla powiatu słubickiego, powiatu sulęcińskiego i miasta Dębna)
- 20.09.2002 r – w Gorzowie (dla miasta Gorzowa)

Posiedzenia Komisji Oceniającej miały miejsce 10-12.06.2002 r w Przeborowie oraz 21-22.10.2002r w Gorzowie Wlkp.

W odniesieniu do I edycji FMP 2000 w terminie do 20 maja 2002 r. do godz. 15:00 wpłynęło 62 wnioski, w tym 2 wpłynęły po terminie. Komisja Oceniająca po ocenie formalnej odrzuciła 21 wniosków a po technicznej 8 wniosków. Ogółem Komisja Oceniająca udzieliła wsparcia 31 wnioskom na łączną kwotę 271 883 EUR.

Po przesłaniu raportu do Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej ostatecznie zostało zaakceptowanych **29 wniosków na łączną kwotę 246 266 EUR.**

W odniesieniu do II edycji FMP 2000 w terminie do 11 października 2002 r. do godz. 15:00 wpłynęło 65 wniosków. Komisja Oceniająca po ocenie formalnej odrzuciła 32 wnioski a po technicznej 5 wniosków. Ogółem Komisja Oceniająca udzieliła wsparcia 28 wnioskom na łączną kwotę 228 734 EUR.

Po przesłaniu raportu do Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej ostatecznie zostało zaakceptowanych **22 wnioski na łączną kwotę 170 469,67 EUR.**

Pisma dotyczące informacji o rekomendacji wniosków zostały przekazane beneficjentom 23 sierpnia 2002 (I edycja) oraz 27 listopada 2002 (II edycja).

Tabela 1. Harmonogram działań w ramach FMP

Działanie	Data
Umowa euroregionu z WWPWP	18.09.2001 r.
Ogłoszenia o naborze projektów	20.03.2002 r., 12.09.2002 r.
Szkolenia dla aplikantów	19.02.2002, 21.02.2002,25.02.2002,27.02.2002,01.03.,05.03.2002,12.04., 17.09.2002 r.,19.09., 20.09.2002 r.,
Posiedzenie Komisji Oceniającej	10-12.06.2002 r., 21-22.10.2002 r.
Zatwierdzenie projektów	22.08.2002 r., 20.12.2003 r.
Okres realizacji projektów	Od 23.08.2002 do 15.07.2003 r.
Przekazanie ostatniej płatności beneficjentowi	24.11.2003 r.

IV. Realizacja

Z 51 zatwierdzonych projektów zrealizowano 47. 4 beneficjentów zrezygnowało z przyznanego dofinansowania. Były to następujące organizacje:

- Stowarzyszenie Harcerski Klub Żeglarski „Panta Rhei” z Gorzowa Wlkp.,
- Cech Rzemiosł Różnych z Sulęcina,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji z Dębna,
- Muzeum Lubuskie z Gorzowa Wlkp.
-

Z przyznanych dla Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina” środków pomocowych w wysokości **500 000 EUR** beneficjentom przekazano **305 162,30 EUR** Kwota zarządzania dla Euroregionu wyniosła **24 841,56 EUR**. Łącznie ze środków UE wsparcie wyniosło **330 003,86 EUR** co stanowi **66,00%** przyznanej kwoty. Wkład własny beneficjentów wyniósł **117 405,31 EUR**.

Umowy z beneficjentami, którzy otrzymali dofinansowanie w ramach I edycji zostały podpisane we wrześniu 2002 r., natomiast z beneficjentami II edycji 30.12.2002 r.

Termin obowiązywania umów był dostosowany indywidualnie do każdego projektu, jednak w każdym przypadku nie mógł przekroczyć 15.07.2003 r.

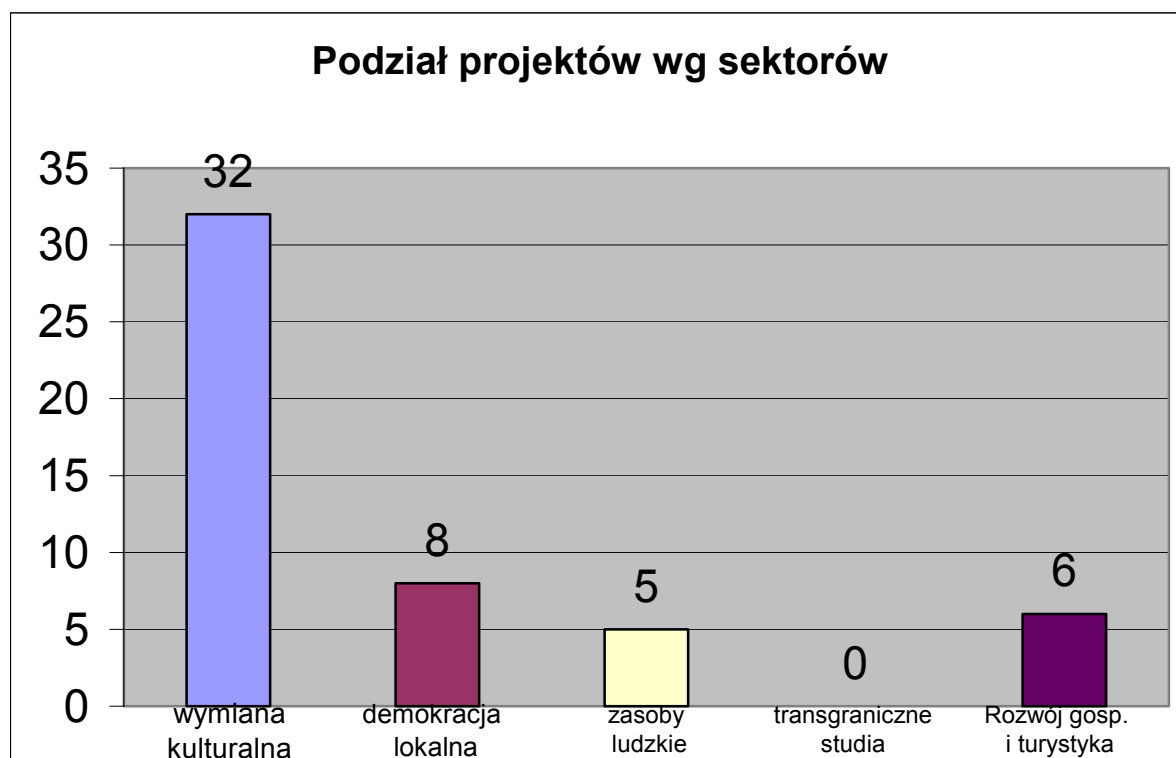
W kilku przypadkach beneficjenci zwrócili się z prośbą do Euroregionu o przesunięcie terminu realizacji zadania głównego w ramach projektu. Najczęściej zmiany te podyktowane były prośbami ze strony partnera niemieckiego.

Podczas realizacji II edycji Phare 2000 nastąpiło kilkumiesięczne opóźnienie w wypłacaniu zaliczek.

V. Sektory

Tabela 2: Podział projektów wg sektorów – zgodnie z Wytycznymi, np.:

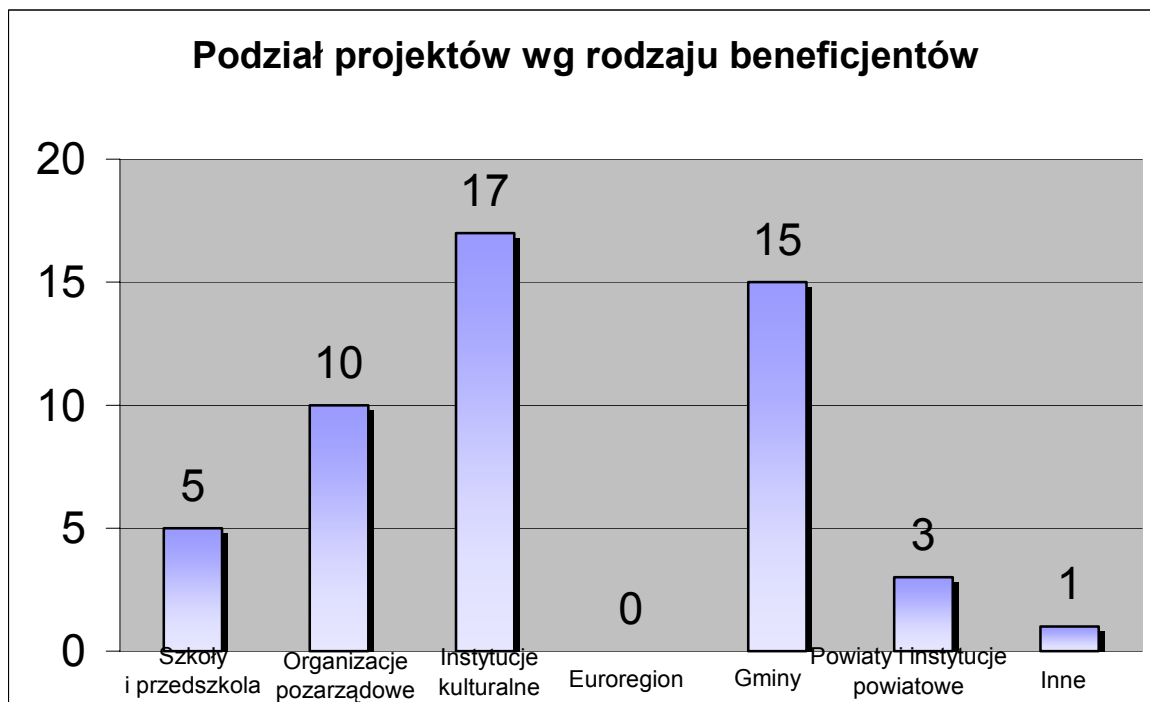
Sektor	Liczba projektów
Wymiana kulturalna	32
Demokracja lokalna	8
Zasoby ludzkie	5
Transgraniczne studia i koncepcje rozwojowe	-
Rozwój gospodarczy i turystyka	6
Łącznie	51

VI. Beneficjenci

Tabela 3: Podział projektów wg rodzaju beneficjentów

Beneficjent	Liczba projektów
Szkoły i przedszkola	5
Organizacje pozarządowe	10
Instytucje kulturalne	17
Euroregion	-
Gminy	15
Powiaty i instytucje powiatowe	3
Inne	1
Łącznie:	51

VII. Partnerzy zagraniczni

Każdy projekt realizowany był wspólnie z partnerem zagranicznym. 47 partnerów pochodziło z niemieckiej części Euroregionu „Pro Europa Viadrina”.

Partnerzy nie ponosili bezpośrednio wkładu finansowego w realizację projektów, w głównej mierze byli zaangażowani w merytoryczne i organizacyjne przygotowanie projektów, w szczególności w realizację zadań po stronie niemieckiej takich jak np.: pozyskanie uczestników, rozesłanie zaproszeń, informacje w mediach, zbieranie materiałów do publikacji.

Tab. 4 – Udział partnerów zagranicznych

Kraj	Liczba projektów z udziałem partnera zagranicznego deklarowanym w ankiecie	Liczba projektów z faktycznie poniesionym udziałem finansowym partnera zagranicznego	Liczba projektów komplementarnych do programu po drugiej stronie granicy
Niemcy	0	0	0

VIII. Najciekawsze projekty

„Bastion Sztuki-Dialog Loci”

Beneficjent: **Kostrzyńskie Centrum Kultury**

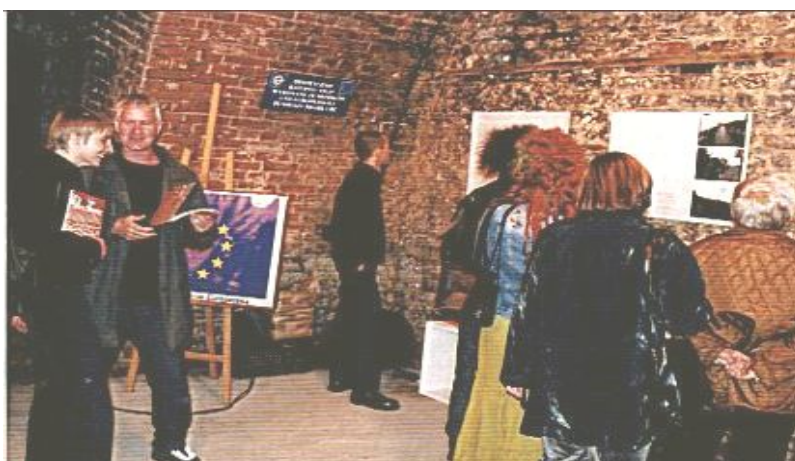
Wartość projektu: **7 399,31 EUR**

Dofinansowanie z PHARE: **5 522,84 EUR**

Wkład własny: **1 876,47 EUR**

W projekcie uczestniczyło ponad 50 artystów z 11 państw Europy oraz USA, Chin i Japonii, z których 37 przygotowało własne propozycje artystyczne. Ponadto w przygotowaniach do projektu oraz podczas jego realizacji brało udział kilkunastu kuratorów, szefów galerii, dziennikarzy, archeologów, architektów, historyków i innych specjalistów.

Projekt składa się z 3 etapów. W pierwszym, w październiku 2002 roku zorganizowano sympozjum, na którym przedstawiono zasady przedsięwzięcia oraz wygłoszono referaty dotyczące zarówno przepisów archeologicznych, architektonicznych, jak i trendów we współczesnej sztuce. Drugi etap rozpoczął się 3 maja 2003 roku w odrestaurowanym Bastionie Filip, gdzie odbył się wernisaż 37 prac artystów. Celem wystawy było m.in. podniesienie rangi turystycznej Kostrzyna oraz przyczynienie się do porozumienia między narodami dzięki udziałowi w projekcie artystów z różnych państw. Zaprezentowane propozycje okazały się niezwykle zróżnicowane, niekiedy szokujące czy prowokujące, np. pomysł na umieszczenie współczesnych mebli w nieistniejącym pomieszczeniu, unoszące się domy z balonów czy prostokątne pole na powierzchni wody. Wernisaż odwiedziło ponad 1000 osób.

„Trójjęzyczny system informacyjny związany z realizacją transgranicznego Programu Słubice-Frankfurt (O) 2003”

Beneficjent: **Gmina Słubice-Urząd Miejski w Słubicach**

Wartość projektu: **22 153,41 EUR**

Dofinansowanie z PHARE: **16 615,06 EUR**

Wkład własny: **5 538,35 EUR**

Głównym założeniem projektu była poprawa systemu informacji turystycznej, promocja miast Słubice i Frankfurtu oraz zacieśnienie kontaktów między mieszkańcami i władzami obu partnerskich miast. Do realizacji projektu Słubice przystąpiły pod koniec 2002 roku. Po stronie niemieckiej realizowany był równoległy projekt systemu informacji turystycznej, dzięki czemu oba systemy połączone zostały w spójną całość.

W celu realizacji projektu stopniowo zakupywano przedmioty o charakterze informacyjno-promocyjnym, jak np. witryny wystawiennicze, bannery informacyjne, tablice wskaźnikowe, maszty z flagami. Na elewacji budynku przy ulicy Żeromskiego w Słubicach zamieszczone zostały herby miast partnerskich Słubice oraz informacja, że Słubice są miastem hanzeatyckim. Przy moście granicznym, na dachu kamienicy zainstalowany został herb Słubice. Aby poprawić orientację turystyczną i wzmocnić promocję miasta wykonano wspólny plan miast Słubice i Frankfurtu (O) oraz pocztówki z wizerunkiem Słubice.

„Scena Letnia proponuje”

Beneficjent: **Teatr im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp.**

Wartość projektu: **28 805,37 EUR**

Dofinansowanie z PHARE: **21 604,03 EUR**

Wkład własny: **7 201,34 EUR**

Impreza kulturalna rozpoczęła się 25 czerwca 2003 roku wystawieniem spektaklu pt. „One Man Show” z udziałem Artura Barcisia, a zakończyła 12 lipca realizacją tej samej sztuki w wykonaniu Daniela Olbrychskiego. Łącznie zrealizowano 13 spektakli, w tym 5 bajek dla dzieci, 4 przedstawienia teatralne dla dorosłych oraz 4 przedstawienia o charakterze muzyczny. Wszystkie te formy artystyczne odznaczały się wysokim poziomem wykonawczym. Udział w nich wzięli popularni artyści zarówno polscy, jak i niemieccy.

Liczba uczestników projektu znacznie przerosła oczekiwania realizatorów. Ostatecznie liczba widzów wyniosła około 10 100, w tym około 600 widzów niemieckich. Celem „Sceny Letniej” były przede wszystkim prezentacja wartościowych dokonań teatralnych polskich i niemieckich oraz propagowanie i zaspokajanie duchowych potrzeb publiczności teatralnej w Euroregionie Pro Europa Viadrina. Zrealizowano wspólne przedsięwzięcie przygotowane przez teatr gorzowski i teatr partnerski Theater des Laches.Puppen und Schauspiel e.V. Frankfurt (Oder) pt. „Przygody czarodzieja Sipo”.

Współpraca pomiędzy aktorami polskimi i niemieckimi umożliwiła wzajemny rozwój aktywności twórczej i wykonawczej. „Scena Letnia” stała się dodatkową atrakcją turystyczną dla osób odwiedzających Gorzów.

IX. Efekty

Tabela 5: Wybrane mierzalne efekty FMP

Liczba organizacji uczestniczących w projektach	Liczba organizacji partnerów zagranicznych biorących udział w projektach	Liczba bezpośrednich uczestników projektów (osób zaproszonych, zakwalifikowanych do zawodów, uczestników festiwalu itp.)	Liczba odbiorców pośrednich (np. widzów, słuchaczy, czytelników, w przybliżeniu)	Liczba publikacji (np. map, przewodników, projektów badawczych/studiów w/ koncepcji, plakatów, zaproszeń, materiałów seminaryjnych itp.)	Liczba projektów inicjujących współpracę transgraniczną
60	49	ok. 3160	ok. 37830	ok. 83 349	

X. Wykorzystanie środków

Tabela 6: Wykorzystanie środków FMP

Kwota zatwierdzona (w Euro) wraz z zarządzaniem	Phare	Kwota wykorzystana (w Euro)	Phare	Kwota wykorzystana (%)	Phare	Kwota niewykorzystana (w Euro)	Phare
440 255,99		330 003,86		74,96		110 252,13	

XI. Wkład własny beneficjentów

Tabela 7: Wkład własny beneficjentów

Wkład w fiszce	deklarowany	Wkład poniesiony (w Euro)	faktycznie	Wkład własny poniesiony (%)	faktycznie
147 639,35		117 405,31		79,52%	

XII. Monitoring

Większość imprez zrealizowanych w ramach projektów została skontrolowana przez pracowników Euroregionu. Na 47 zrealizowanych projektów pracownik Euroregionu uczestniczył w 25. Przedsięwzięcia realizowane w ramach projektów były oznakowane symbolami Unii Europejskiej oraz Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. Uczestnicy byli informowani o współfinansowaniu przeprowadzanych działań ze środków pomocowych UE.

XIII. Promocja UE

Wszyscy beneficjenci wywiązali się z obowiązku upublicznienia informacji o pomocy UE. Imprezy realizowane w ramach projektów, jak również wszystkie materiały, publikacje były prawidłowo oznakowane symbolami unijnymi i Euroregionu oraz zawierały odpowiednią informację pisemną.

W przypadku imprez masowych informacje o współfinansowaniu pojawiały się również w mediach.

XIV. Wnioski

-

Załączniki:

1. Raport finansowy: spis projektów, ich beneficjentów z podziałem zgodnie z wzorem

Adres: Euroregion „Pro Europa Viadrina”

Ul. Kazimierza Wielkiego 1

66 – 400 Gorzów Wlkp.

tel.: 095/ 735 84 47

fax.:095/ 735 84 61

Sporządziła: Elżbieta Karmazyn